

Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Jana Musila a soudců Jana Filipa (soudce zpravodaje) a Jaromíra Jirsy o ústavní stížnosti stěžovatele V. D., t. č. Věznice Valdice, zastoupeného JUDr. Josefem Lžičařem, advokátem, sídlem Sokolovská 24, Praha 8 - Karlín, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. září 2017 č. j. 11 Tdo 787/2017-72 a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 11. října 2016 č. j. 12 To 80/2016-5112, v části, jíž soud rozhodl o stěžovatelově vině, za účasti Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze, jako účastníků řízení, a Nejvyššího státního zastupitelství a Vrchního státního zastupitelství v Praze, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") se stěžovatel domáhal zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí obecných soudů, jimiž bylo dle jeho tvrzení porušeno jeho ústavně zaručené právo na soudní ochranu a spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

2. Z obsahu napadených rozhodnutí Ústavní soud zjistil, že v záhlaví uvedeným rozsudkem Vrchního soudu v Praze (dále jen "vrchní soud") byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen "krajský soud") ze dne 4. 3. 2016 č. j. 3 T 7/2015-4973. Tím byl stěžovatel odsouzen především za činnost ve prospěch organizované skupiny vyrábějící pervitin, a sice prodejem jódu a červeného fosforu. Dle vrchního soudu však toto odsouzení nebylo dostatečně důkazně podloženo, neboť obchodování s uvedenými látkami je legální a nelze je označit za tzv. prekursory. Za řádné však odvolací soud považoval stěžovatelovo odsouzení za to, že přechovával a policejnímu agentovi prodal několik kilogramů pervitinu. Odvolací soud se ztotožnil s krajským soudem v tom směru, že v dané věci nešlo o nepřipustnou policejní provokaci. Stejně tak odmítl námitku ohledně záměny krabic, v nichž byly drogy zajištěny. Stěžovatelově obhajobě, že měl v úmyslu agentu prodat jinou látku (vitamin E), soud neuvěřil vzhledem k ceně prodávané látky.

3. Proti odsuzující části rozhodnutí vrchního soudu podal stěžovatel dovolání, které Nejvyšší soud napadeným usnesením odmítl. Uplatněné námitky byly dle soudu především skutkové povahy, přičemž Nejvyšší soud neshledal v hodnocení soudů nižších stupňů tzv. extrémní rozpor. Částečně bylo stěžovatelovo dovolání shledáno jako nepřipustné, neboť se týkalo jednání, jež má znovu posuzovat krajský soud. Dovolací soud se konečně plně ztotožnil se závěry nižších soudů ohledně oprávněnosti užití operativních prostředků proti stěžovateli v přípravné fázi trestního řízení a konstatoval, že v posuzované věci nelze hovořit o tzv. policejní provokaci. Opakované nákupy chemikálií policejním agentem v dané situaci sloužily k získání a následně udržení důvěry stěžovatele v situaci, kdy byl již nákup pseudoefedrinu domluven, pouze se časově odkládal. Z provedeného dokazování také jednoznačně vyplynulo, že obviněný velmi aktivně reagoval na zmínku agenta, že by potřeboval "hlavní surovinu", sám se mu snažil prodat větší množství, než agent požadoval. Skutková zjištění jsou tak dle dovolacího soudu jednoznačná.

II.

Argumentace stěžovatele

4. Stěžovatel namítá, že již od počátku nebyl dán důvod zahájit proti němu trestní řízení. Skutková konstrukce byla vytvořena spekulacemi policejního orgánu, které soudy nakonec nekriticky převzaly. Stěžovatel byl trestně stíhán především pro nákup a prodej chemikálií, zejména jódu s červeným fosforem. Ty však dle stěžovatele nejsou prekursory drog. Červený fosfor mohl v dané době nakupovat a prodávat každý bez omezení. Tato skutečnost tedy nemohla být důvodem k stěžovatelovu sledování, odposlechu, nasazení agenta, atd. Prodej pseudoefedrinu pak stěžovatel považuje za vyprovokovaný ze strany policie. Navíc je přesvědčen, že došlo k záměně zajištěných předmětů (krabic s drogami). Na krabici převzaté agentem chybí krevní stopy, ačkoliv se

tento prokazatelně zranil. Stěžovatel má dále pochybnosti o příslušnosti policejního orgánu z Ústí nad Labem a z toho vyplývající příslušnosti soudu, který povoloval odposlech. Do samotných záznamů hovorů bylo dle stěžovatele zasahováno, což vyplývá z jejich obsahu. Některé jejich části pak nebyly vůbec jako důkaz předloženy. To je dle stěžovatele nelogické a nepřipustné. Policejní agent vyvíjel nepřipustnou aktivitu, neboť žádné kroky stěžovatele nevedly samy ke spáchání trestného činu.

5. Stěžovatel je přesvědčen, že předmětem trestního řízení byla dovolená činnost prodeje chemikálií. V této oblasti stěžovatel podniká v souladu se zákonem. K obchodování s jódem a červeným fosforem není potřeba žádné povolení (sledování chemikálií začalo až v roce 2014). Proto nemůže být předmětem trestního řízení. Spekulace policejního orgánu, že touto činností docházelo ve skutečnosti k výrobě drog, nebyla potvrzena. Rozhodně pak nebyla prokázána vědomost stěžovatele o tom, že s obchodovanými látkami má být nakládáno protiprávně. Právní předpisy nevyžadovaly sledování chemikálií, či ztotožnění prodejce. Obchodování s chemikáliemi tak nemohlo být podkladem pro stěžovatelovo vyšetřování. Samotný předstíraný obchod s pseudoefedrinem je pak plný rozporů, zejména byly krabice předány k analýze v porušeném stavu. Stěžovatel je přesvědčen, že muselo dojít k záměně krabic. Z výpovědi agentů pak nevyplývá s naprostou určitostí, že by mělo dojít k prodeji pseudoefedrinu, nýbrž volně prodejných chemikálií. Od počátku vyšetřování do současné doby nebyla žádná organizovaná skupina odhalena. Bez použití agenta by se pak stěžovatel nedostal do situace účasti na trestné činnosti. Taková provokace je podle judikatury Nejvyššího soudu a Evropského soudu pro lidská práva nepřipustná. Agent vykonával činnost velmi dlouho a působil na stěžovatele opakovaně. Stěžovatel se žádné jiné trestné činnosti nedopustil. Navíc k nasazení agenta neexistovaly žádné právní důvody. Ústavní soud by měl dle stěžovatele přezkoumat správnost užití tohoto institutu. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Ústavní soud napadená rozhodnutí zrušil.

III.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

6. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí napadené ústavní stížností, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s požadavky § 29 až 31 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"). Stěžovatel vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva; ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a contrario).

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

7. Ústavní soud dále posoudil obsah ústavní stížnosti a dospěl k závěru, že jde o návrh zjevně neopodstatněný.

8. Ústavní soud připomíná, že řízení o ústavní stížnosti není pokračováním trestního řízení, nýbrž zvláštním specializovaným řízením, jehož předmětem je přezkum napadených soudních rozhodnutí pouze v rovině porušení základních práv či svobod zaručených ústavním pořádkem [čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy]. To především znamená, že zpochybnění skutkových závěrů obecných soudů se v řízení o ústavní stížnosti s ohledem na postavení Ústavního soudu nelze úspěšně domáhat, což platí i pro vlastní interpretaci okolností, za kterých se měl skutkový děj odehrát, resp. jim odpovídajících skutkových závěrů obecných soudů, včetně hodnocení objektivitu a úplnosti provedeného dokazování. Na tomto místě je rovněž třeba podotknout, že je to pouze obecný soud, který hodnotí důkazy podle svého volného uvážení v rámci mu stanoveném trestním řádem, přičemž zásada volného hodnocení důkazů vyplývá z principu nezávislosti soudů (čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy). Respektuje-li obecný soud při svém rozhodnutí podmínky předvídané ústavním pořádkem, a uvede, o které důkazy svá skutková zjištění opřel, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, není v pravomoci Ústavního soudu toto hodnocení posuzovat. Pouze v případě, kdyby právní závěry soudu byly v extrémním nesouladu s učiněnými skutkovými zjištěními, anebo by z nich v žádné možné interpretaci odůvodnění soudního rozhodnutí nevyplývaly, bylo by nutno takové rozhodnutí považovat za vydané v rozporu s ústavně zaručeným právem na soudní ochranu a spravedlivý proces, jehož porušení stěžovatel namítá.

9. Stěžovatel v ústavní stížnosti v podstatě doslova opakuje námitky uplatněné v odvolacím a dovolacím řízení, jimiž se však soudy podrobně zabývaly (částečně jim dokonce vyhověly a věc vrátily krajskému soudu), což však stěžovatel nijak nereflektuje. Stejně jako v dovolacím řízení je tak část námitek fakticky nepřipustných, zejména těch, jež se týkají legality obchodování s jódem a červeným fosforem, neboť za něj nebyl stěžovatel rozsudkem vrchního soudu odsouzen.

10. Zbývající část ústavní stížnosti je založena na tvrzení, že v dané věci šlo o tzv. policejní provokaci (srov. např. náleze ze dne 19. 3. 2018 sp. zn. I. ÚS 4185/16; všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). I s touto námitkou se však soudy podrobně vypořádaly a na jejich logické a přezkoumatelné závěry, s nimiž stěžovatel nijak konkrétně nepolemizuje, lze tak pouze odkázat.

11. Soudy se zevrubně a srozumitelně vypořádaly i s otázkou oprávněnosti nasazení operativních prostředků v přípravném řízení. K těmto závěrům lze snad dodat jen tolik, že i legální činnost (mezi mnohým například legální držení zbraně, obchodování s léky, obstarávání hnojiva či tiskařských barev) může být důvodem pro vznik podezření z páčání související trestné činnosti. Konečně, zbývající námitky jsou pak jen stěžovatelovým vlastním náhledem na provedené důkazy a Ústavnímu soudu nepřísluší hodnocení provedených důkazů přezkoumávat, není-li v nich přítomen tzv. extrémní rozpor. K tomu však v dané věci nedošlo, jak ostatně konstatoval i Nejvyšší soud. Stejně jako v dovolacím řízení, ani v ústavní stížnosti stěžovatel nijak nerozvinul své pochybnosti ohledně příslušnosti orgánů činných v trestním řízení.

12. S ohledem na výše uvedené Ústavní soud ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků řízení podle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu odmítl jako návrh zjevně neopodstatněný.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 29. května 2018

Jan Musil v. r.
předseda senátu